TOEKOMSTVISIE MEIERIJSTAD

Beeldvormende Avond 06 februari 2025

DOEL VAN VANDAAG

- Korte procesupdate (20 min):
  - Wat is de toekomstvisie en waar staan we?
  - Resultaten OER: scenariobeoordeling
- Bespreking Voorkeursalternatief op hoofdlijnen d.m.v. uitgangspunten voor de 11 hoofdopgaves

Toekomstvisie Meierijstad

Wat is de TV en waar staan we?

WAT IS EEN TOEKOMSTVISIE

- Strategische visie voor de lange termijn (2040)
- Integraal: alle belangrijke opgaven en ambities worden in samenhang bekeken:
  - Daarom alleen op hoofdlijnen (in 1 oogopslag te begrijpen)
  - Uitwerking zowel tekstueel en visueel.
- Doelen Toekomstvisie:
  - Stip op de horizon: wat voor gemeente willen we zijn?
  - Kaderstellend voor de uitwerking van beleid, programma's, projecten en de prioritering hiervan.

KERNKWALITEITEN

GEOGRAFISCHE LIGGING VAN MEIERIJSTAD

LANDSCHAPPELIJKE KWALITEIT

MEERKERNIG MEIERIJSTAD: DIVERS & VEELZIJDIG

SAMEN LEVEN IN MEIERIJSTAD: GEMEENSCHAPSKRACHT

CULTURELE HOTSPOT

CENTRUM VAN HOOGWAARDIGE MAAKINDUSTRIE EN AGRIFOOD

HOOFDOPGAVEN EN AMBITIES DIE EEN PLEK KRIJGEN IN DE TOEKOMSTVISIE

MEIERIJSTAD

VAN DROMEN, VIA VERHAALLIJNEN EN 2 SCENARIO'S, NAAR 1 TOEKOMSTVISIE

MEIERIJSTAD

o.a. Kernkwaliteiten, dromen, SWOT

4 verhaallijnen

2 scenario's

één toekomstvisie

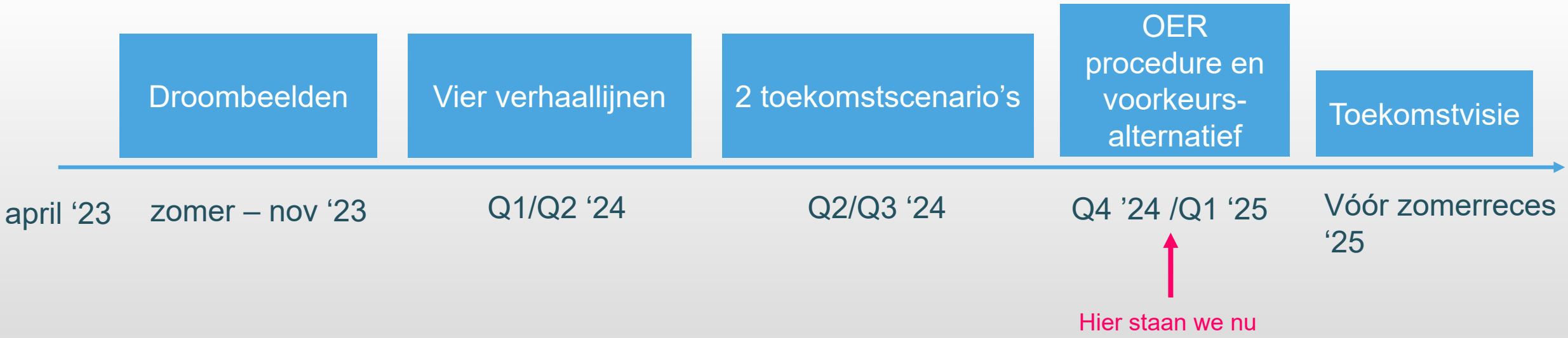

PROCES IN IETS MEER DETAIL

STAKEHOLDERGESPREKKEN

- In november/december hebben we op basis van hoofduitgangspunten voor het voorkeursalternatief diverse stakeholdergesprekken gevoerd, met onder andere:
  - ZLTO
  - POM
  - Wijk- en dorpsraden
  - ASD
  - Provincie/waterschappen

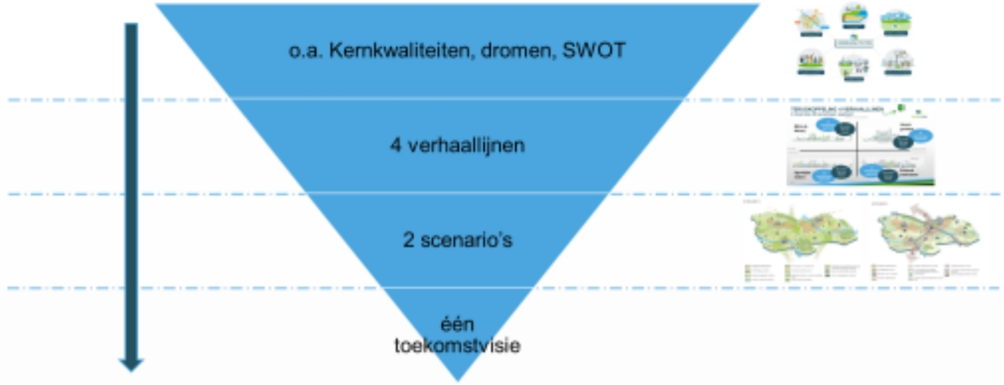
Toekomstvisie Meierijstad

OER: scenariobeoordeling

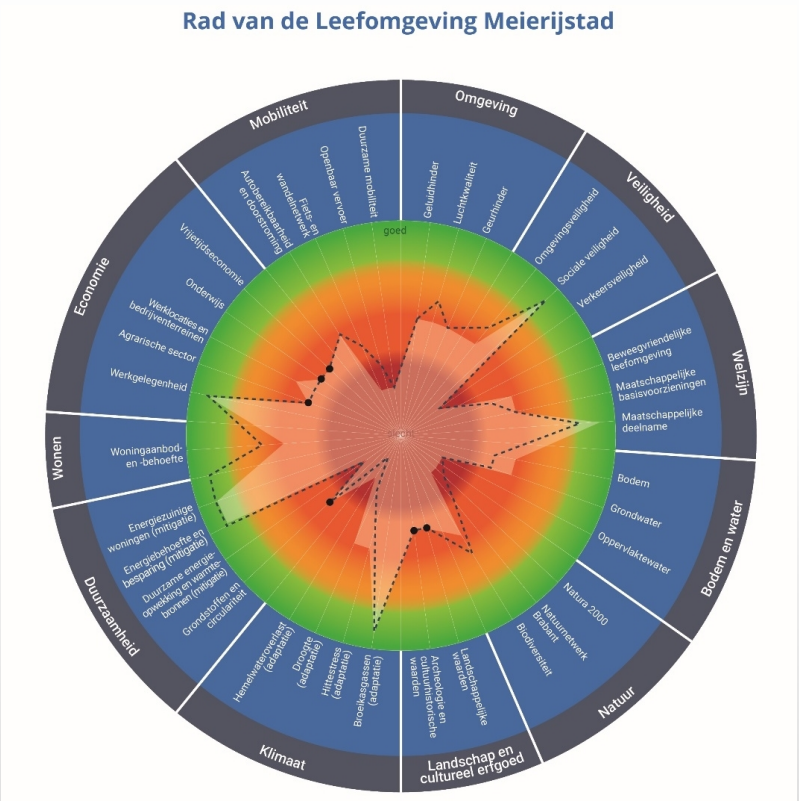
OMGEVINGSEFFECT RAPPORTAGE

- Brengt in beeld:
  - Hoe staat de leefomgeving in Meierijstad er voor?
  - Wat verandert nieuw beleid in de Toekomstvisie daaraan?
- Hulpmiddel om de Toekomstvisie te voeden en aan te scherpen
- Beslisinformatie bij besluitvorming ➔ wettelijke plicht om milieubelang volwaardig mee te wegen

OER-TRAJECT

MEIERIJSTAD

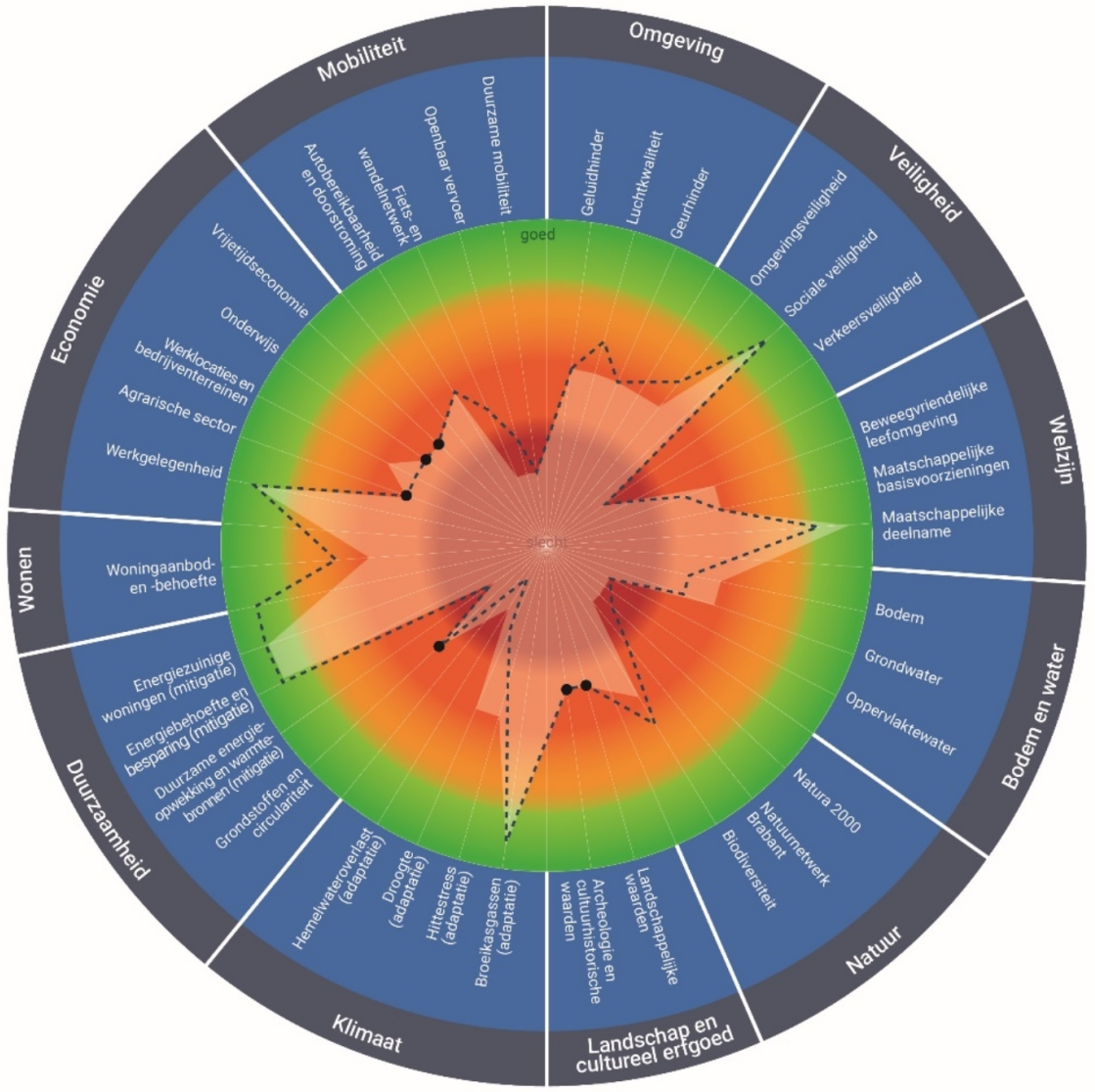

Effectbeoordeling Scenario 1

Effectbeoordeling Scenario 2

Aandachtpunten voor invulling Voorkeursscenario

Rad van de Leefomgeving Meierijstad

MEIERIJSTAD

- Hoe staat de leefomgeving ervoor?
  - Wat is in orde?
  - Waar zijn er problemen?

Legenda:

- Huidige situatie
- Autonome ontwikkeling 2030
- Overwegend geen sprake van problemen/knelpunten
- Wisselend beeld / aandachtspunt
- Overwegend sprake van problemen/knelpunten
- Aspect is kwalitatief ingevuld

SCENARIOBEOORDELING

➔ **Scenario 1**:

- Vooral kansen op positieve effecten
- Meeste kansen bij welzijn, klimaat, omgeving, bodem en water, natuur
- Overwegend risico's bij wonen (conflicterende ruimteclaims), ook relatief veel risico's bij landschap en cultureel erfgoed
- Let op aspecten die autonoom al problematisch of risicovol zijn: droogte, hemelwateroverlast, verkeersveiligheid, oppervlaktewater, duurzame energieopwekking en warmtebronnen, openbaar vervoer, duurzame mobiliteit.

SCENARIOBEOORDELING

➔ **Scenario 2**:

- Overwegend risico's: veiligheid, landschap en cultureel erfgoed, natuur, bodem en water, duurzaamheid, klimaat, omgeving
- Risico's vooral vanwege negatieve gevolgen van verstedelijking:
  - bebouwing en effecten daarvan op hittestress, hemelwateroverlast, grondstoffen, energie
  - meer verkeer en effecten daarvan op geluidhinder, luchtkwaliteit, verkeersveiligheid
- Ook: conflicterende ruimteclaims (wonen/energie/groen/economie)
- Risico op negatieve trends bij aspecten die autonoom al problematisch of risicovol zijn: hemelwateroverlast, bodem, grondwater, hittestress, verkeersveiligheid
- Overige aandachtspunten: geluidhinder, luchtkwaliteit, omgevingsveiligheid, biodiversiteit, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, grondstoffen en circulariteit, energiebehoefte en besparing, agrarische sector
- Let op aspecten die autonoom al problematisch of risicovol zijn (oppervlaktewater, droogte, duurzame energieopwekking en warmtebronnen, openbaar vervoer, duurzame mobiliteit).

OER ADVIES INVULLING VOORKEURSCENARIO

- Maak locatiekeuzes waarbij risico's op negatieve effecten vermindert of weggenomen worden, bijv. m.b.t. geluidshinder (woningen i.r.t. drukke wegen), omgevingsveiligheid (woningen i.r.t. risicocontouren en aandachtsgebieden) en landschappelijke waarden.
- Neem specifieke randvoorwaarden op om risico's op negatieve effecten te verminderen of weg te nemen, bijv. klimaatadaptieve en circulaire (woning)bouw, klimaatadaptieve-biodiverse inrichting openbare ruimte bij inbreiding en uitbreiding, begrenzing verkeers-aantrekkende werking d.m.v. daarop gerichte parkeernormen en deelauto-voorzieningen;
  - geef aan hoe rekening gehouden wordt met benodigde fysieke ruimte voor deze randvoorwaarden.
- Beoogde schaalsprong scenario 2: keuze voor het een (met name meer kansen voor wonen, door schaalsprong en verstedelijking) betekent dat een aantal risico's op andere thema's blijven bestaan (naar verwachting niet volledig te mitigeren).

VERVOLG OER

- Effectbeoordeling voorkeursscenario, passende beoordeling Natura 2000 (feb ‘25)
- Afronden OER (feb/mrt ‘25)
- Publiceren OER (mrt ‘25)

ZIJN ER TOT NU TOE VRAGEN?

Toekomstvisie Meierijstad

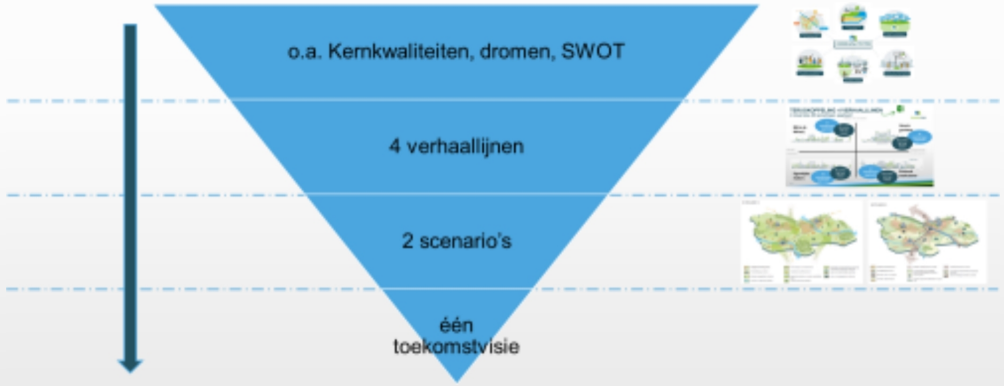
Het voorkeursalternatief

BESPREKING VOORKEURSALTERNATIEF OP HOOFDLIJNEN

MEIERIJSTAD

Gebaseerd op:

- Alle opgehaalde input in de afgelopen fasen
  - Droombeelden, kernkwaliteiten, SWOT
  - Verhaallijnen
  - De twee scenario's
- De resultaten uit de omgevingseffectrapportage (OER)
- Uitgangspunten van het college
- Input vanuit stakeholdersgesprekken

INLEIDING

- We hebben de unieke identiteit van onze kernen omarmd. Dit komt tot uiting door een, met uitzondering van Veghel, natuurlijke demografische groei met respect voor het kenmerkende en landelijke karakter van de kleine kernen en ruimte voor groei met vooral de focus op inbreiding in Schijndel, Sint-Oedenrode en Erp.

- Veghel heeft een substantiële stedelijke groei ondergaan inclusief investeringen in hoogwaardige infrastructuur, duurzame woonprojecten en aantrekkelijke, stedelijke voorzieningen.

Betaalbaar wonen voor iedereen

- Verstedelijking in Veghel waar we op gerichte plekken de hoogte in zijn gegaan.

- In de oorspronkelijke dorpskern is ruimtelijke kwaliteit gerealiseerd door op specifieke plekken passende bebouwing toe te voegen. Ook is er een dynamische woon- en leefomgeving gecreëerd in het Havenkwartier.

- In Schijndel, Sint-Oedenrode en Erp focus op inbreiding, met in Sint-Oedenrode iets meer focus op uitbreiding. Zo behouden we het historisch karakter van de kern.

- De kleine kernen Boerdonk, Boskant, Eerde, Keldonk, Mariaheide, Nijnsel, Olland, Wijbosch en Zijtaart hebben hun dorpse identiteit behouden, maar ook deze kernen zijn gegroeid.

Betaalbaar wonen voor iedereen

- De groene buffers tussen de kernen zijn behouden gebleven waardoor ondanks de groei de landschappelijke kwaliteit van Meierijstad nog steeds kenmerkend is gebleven

- Elke kern binnen Meierijstad heeft een eigen culturele identiteit. Gezamenlijk vormen de kernen een compleet, inclusief en divers cultureel aanbod.

- Mensen van buiten de gemeente worden uitgenodigd om het gezellige Meierijstad te ervaren. Kunst en cultuur zijn daarmee niet alleen een plezier voor onze inwoners, maar ook een motor voor sociale cohesie en economische groei in Meierijstad.

Inclusieve samenleving, iedereen doet mee

- We hebben onze sterke gemeenschapszin gekoesterd en versterkt
- In elke kern of in de nabijheid is een basisschool, een sportvereniging en een gemeenschapshuis gefaciliteerd
- Voorzieningen zoals de wijk- en gemeenschapshuizen in wijken en kernen zijn versterkt
- Ingezet op zorgzame wijken met woonvormen die speciaal zijn ingericht op de behoeften van (kwetsbare) inwoners

- Inclusie betekent dat iedereen kan meedoen. Dat we inzetten op bestaanszekerheid, terugdringen van eenzaamheid en de kloof in de samenleving verkleinen.

- We investeren gebiedsgericht in de sociale basis. Deze activiteiten en voorzieningen hebben ervoor gezorgd dat mensen kunnen samenleven en meedoen. Het versterken van de sociale basis gaat over het omzien naar elkaar in de wijken, buurten en dorpen. Maar ook over het autonoom kunnen leiden van het leven met eigen regie en een netwerk vanuit die basis.

Zorgtransitie

- Zorg en ondersteuning is toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief

- In Meierijstad hebben we de toegang tot zorg en ondersteuning dichtbij, in samenhang georganiseerd

- Meierijstad heeft een sterk en samenhangend netwerk van preventie en vroeghulp. Hierbij hebben alle inwoners – van (aanstaande) ouders tot jongeren en gezinnen – toegang tot tijdige, passende ondersteuning

Zorgtransitie

- We hebben in alle dorpen en kernen van Meierijstad een leefomgeving waarin gezond gedrag gestimuleerd wordt

- Jeugdzorg krijgt volle aandacht: Ieder kind en iedere jongere moet de kans krijgen om gezond en veilig op te groeien en zich te ontwikkelen naar zelfstandigheid

- Er is tijdig een hybride leeromgeving Zorg & Welzijn ontwikkeld die de toegang tot zorgberoepen mogelijk heeft gemaakt en het tekort aan medewerkers in de zorg heeft verminderd.

ZIJN ER TOT NU TOE VRAGEN?

Circulaire economie

- Ondernemend Meierijstad neemt een sterke bovenlokale economische positie in. Zowel naar arbeidsplaatsen, ondernemers, aard en omvang met een scherpe focus op *Meierijstadse ecosysteem* van agrifood en maakindustrie.

- Het grote aantal midden-, kleinbedrijven, zzp'ers, en ook het sterke karakter van familiebedrijven (inclusief grote internationale namen), zetten Meierijstad nog steeds stevig op de kaart

- De nieuwe werklocaties zetten een nieuwe standaard voor duurzaamheid neer. Die duurzaamheidseisen worden ook zoveel mogelijk overgenomen in de verbetering van bestaande terreinen

Circulaire economie

- (Bestaande) werklocaties zijn geoptimaliseerd, en groener, circulair en fossielvrij gemaakt

- Er is meer en intensievere watergebonden bedrijvigheid in het havengebied van Veghel aan de Zuid-Willemsvaart, waardoor beter gebruikt wordt gemaakt van het watertransport

- In nauwe samenwerking met de RNOB en MRE is een nieuwe hoogwaardige werklocatie ontwikkeld langs de ontwikkel-as A50

- Kennisinstellingen zijn aangetrokken d.m.v. de ontwikkeling van een unieke leer-, werk- en verblijfsomgeving: een Meierijstadse beroepsonderwijscampus

Kennis en talent aantrekken en behouden

- In 2040 zijn we er als Meierijstad in geslaagd om talent te ontwikkelen en blijvend te binden

- Jong en oud heeft toegang tot kwalitatief hoogstaand onderwijs ondersteund door een sterk netwerk van samenwerkende onderwijsinstellingen, zorg- en maatschappelijke organisaties

- Ons beroepsonderwijssysteem (een breed aanbod van Mbo-opleidingen) sluit aan bij het Meierijstadse ecosysteem van agrifood en maakindustie en bij maatschappelijke organisaties zoals zorg en welzijn

Kennis en talent aantrekken en behouden

- De beroepsonderwijscampus Meierijstad is een kennis-, innovatie- en ontmoetingscentrum; een broedplaats voor jong talent en een motor voor ‘een leven lang ontwikkelen en leren’

- We hebben een structurele samenwerking tussen onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de overheid. Naast nieuwe initiatieven blinken de hybride leeromgeving Leefgoed op het terrein van Zorg & Welzijn en The Chocolate Factory op het terrein van de techniek hierin uit

Mobiliteits-transitie

- Vanwege groei van de kernen, en met name Veghel, is er flink geïnvesteerd in de lokale en regionale bereikbaarheid in en van Meierijstad.

- De verbeterde Openbaar Vervoersverbinding en het uitgebreide fietsroutenetwerk hebben de autoafhankelijkheid kunnen dempen

- De capaciteitsuitbreiding van de N279 is een goede, kostbare en leefbare oplossing gebleken, waar we trots op mogen zijn. Ook werd de route Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg heringericht voor Bus Rapid Transit, is de doorfietsroute Veghel-Eindhoven langs Rembrandtlaan-Corridor aangelegd en is ook de verkeersafwikkeling voor het (vracht)autoverkeer op deze route verbeterd

Mobiliteits-
transitie

MEIERIJSTAD

- Voor een veilige verkeersafwikkeling worden de hoofdwegen in Sint-Oedenrode heringericht en is de capaciteit van de Noordelijke Randweg vergroot. In Schijndel is aanvullende infrastructuur gerealiseerd en heeft herinrichting van bestaande wegen plaatsgevonden die samenging met het toevoegen van woningen

- In de kleinere kernen zijn lokale hubs voor deelmobiliteit ingericht en voorzieningen voor op- en overstappen op meerdere vormen van (openbaar) vervoer

- Voor het bedrijfsleven is de positionering van de waterweg de Zuid-Willemsvaart beter benut. Vervoer over water heeft daarmee geholpen bij de verduurzaming en afname van transport en logistiek over de weg van en naar Meierijstad

ZIJN ER TOT NU TOE VRAGEN?

Energie-systeem van de toekomst

- Er is geïnvesteerd in een zo breed mogelijke, innnovatieve energiemix waarbij we op voorhand geen enkele vorm uitsluiten. Naast zonne-energie is er ook gekozen voor warmte-uitwisseling, groengas, aardwarmte, windenergie, elektrolyse en andere waterstoftoepassingen

- Er is bij nieuwe en bestaande werklocaties extra rekening gehouden met inpassing van een sterk energieopwekkend bedrijf

- Naast al deze verregaande en slimme oplossingen kan het echter nog steeds zijn dat er niet genoeg energie uit eigen opwek komt. Daarom importeren we tot maximaal 1/3 van onze energie van buiten onze gemeente door het hoofdnet.

Energie-systeem van de toekomst

- Een sterk coöperatieve opstelling tussen de gemeente en het bedrijfsleven heeft geleid tot optimaal sturen en faciliteren van lokale duurzame energieopwek en -afname. Hiervoor is, naast zon op daken, onder andere in het buitengebied ruimte gemaakt voor zonnevelden door het toepassen van multifunctioneel ruimtegebruik. Dit combineren van functies wordt ook toegepast bij nutsvoorzieningen zoals elektriciteitsmasten en telecom.

- Door duurzame aanpassingen hebben inwoners en bedrijven in Meierijstad aanzienlijk bespaard op hun energiekosten. Zo hebben we als Meierijstadse samenleving een groot verschil gemaakt in energie-efficiëntie en milieubewustzijn.

Agrarische sector

- Voedselproductie is nog steeds een van de belangrijkste landschappelijke en economische dragers in ons buitengebied. De grote diversiteit aan verschillende sectoren is nog steeds aanwezig.

- Ons buitengebied is echter niet alleen gericht op de agrarische functie. Ook natuur, recreatie, de diverse landschappen en hun verschillende bodem- en waterkenmerken en specifieke woonvormen krijgen hun plek en onze aandacht in het buitengebied.

- We hebben drie ontwikkelrichtingen voor het landelijk gebied onderscheiden: de primaire agrarische gronden, tussengebied agrarisch en natuur en tussengebied agrarisch en kernen.

Agrarische sector

- In de tussengebieden agrarisch en natuur is bij uitstek te zien dat de agrarische sector, biodiversiteit en klimaatadaptatie hand in hand kunnen gaan. Dit natuurlijk buitengebied is een buitengebied waar plaats is gemaakt voor andere (nieuwe) bedrijfsvormen en verdienmodellen en waar recreatie vanuit de kernen mogelijk is.

- In de tussengebieden agrarisch en kernen zijn meerdere gebieden ‘verkleurd’ van landbouw naar stedelijke functies, zoals wonen en werken, maar ook functies als recreatie, ruimte voor waterberging en klimaatopgaves en natuur hebben hier nadrukkelijk de ruimte gekregen.

Klimaat-adaptatie en biodiversiteit

MEIERIJSTAD

- We hebben de beekdalen van de Aa, Dommel en de Leijgraaf beschermd en verder versterkt. Ze hebben de ruimte gekregen en in dit gebied zijn we heel terughoudend met nieuwe (woning)bouwontwikkelingen plaatsvinden. We hebben hierdoor meer ruimte voor waterberging en we houden bewust delen van de beekdalen vrij als overstromingsgebied.

- Het versterken van onze natuurgebieden heeft substantieel bijgedragen aan meer biodiversiteit en sterk verbeterde klimaatbestendigheid

- Het recreatieve fiets- en wandelnetwerk in onze natuur zorgt ervoor dat inwoners en bezoekers hier in alle rust kunnen vertoeven en genieten van onze recreatieve, robuuste, groene parels en onze waardevolle cultuurhistorie

Klimaat-adaptatie en biodiversiteit

MEIERIJSTAD

- De vergroening van de kernen heeft naast de positieve impact op het welzijn en het ontmoeten van de inwoners onderling ook een cruciale bijdrage geleverd aan het terugdringen van hittestress en wateroverlast

- Alle ontwikkelingen in Meierijstad met betrekking tot in wonen, openbare ruimte en infrastructuur hebben ten minste bijgedragen aan klimaatmitigatie en – adaptatie en met het oog op verbetering van de biodiversiteit.

- Bij de locatiekeuze en de ontwikkeling van nieuwe gebiedsontwikkelingen wordt zo goed als mogelijk ingespeeld op het principe water en bodem sturend. Waar dit niet mogelijk is, zijn technische oplossingen geïntegreerd in de klimaatrobuuste stedenbouwkundige en landschappelijke ontwerpprincipes.

ZIJN ER TOT NU TOE VRAGEN?

Gezonde en veilige leefomgeving

MEIERIJSTAD

- Nieuwe gebiedsontwikkelingen worden gecombineerd met een sterk groen raamwerk. En in de kernen is er meer aandacht voor openbaar groen op loopafstand en het zorgen voor een aangenaam woon- en leefklimaat.

- Er is nog steeds aandacht voor sporten en bewegen voor jong en oud en mensen met een beperking kunnen volop bewegen in Meierijstad op een speciaal ingericht centrum, waar mensen uit de hele regio terecht kunnen.

- De vergroening van de kernen, verduurzaming van de agrarische sector en de natuurontwikkeling heeft een positieve bijdrage geleverd aan onze luchtkwaliteit

Gezonde en veilige leefomgeving

- Door duurzaam waterbeheer maar ook efficiënt watergebruik door onze huishoudens, bedrijven en de agrarische sector is de druk op onze waterbronnen vermindert.

- Doordat we in onze mobiliteitstransitie hebben ingezet op het stimuleren van langzaam verkeer zoals de fiets en het aanleggen van snelheidsremmende voorzieningen in het buitengebied draagt dit ook bij aan de verkeersveiligheid in onze gemeente.

- We voldoen aan de wettelijke normen voor geluid, luchtkwaliteit en geurhinder.

Democratische transitie

- Meierijstad staat voor een daadkrachtige en doelgerichte dienstverlening aan inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en onze bezoekers, die klantvriendelijk, laagdrempelig, servicegericht en dichtbij is.

- Onze ambities vereisen een sterke leiding en goede regie, het zorgvuldig afwegen van belangen, prioriteren en het maken van keuzes. Hierin neemt het gemeentebestuur een voortrekkersrol en doet dit met respect voor de perspectieven uit de samenleving.

- Bij vraagstukken die gaan over wat moreel wenselijk (iets wat goed of juist is) neemt het gemeentebestuur een leidende rol in. In denken en handelen toont het gemeentebestuur lef en durft zij toekomstgerichte keuzes te maken.

Democratische transitie

- De maatschappelijk opgaven houden niet op bij de gemeentegrens. Daarmee is samenwerking met medeoverheden (provincie en Rijk) en de RNOB (Regio NoordOost Brabant) op het gebied van onder andere Agrifood en de MRE (MetropoolRegio Eindhoven) op het gebied van onder andere maakindustrie noodzakelijk gebleken.

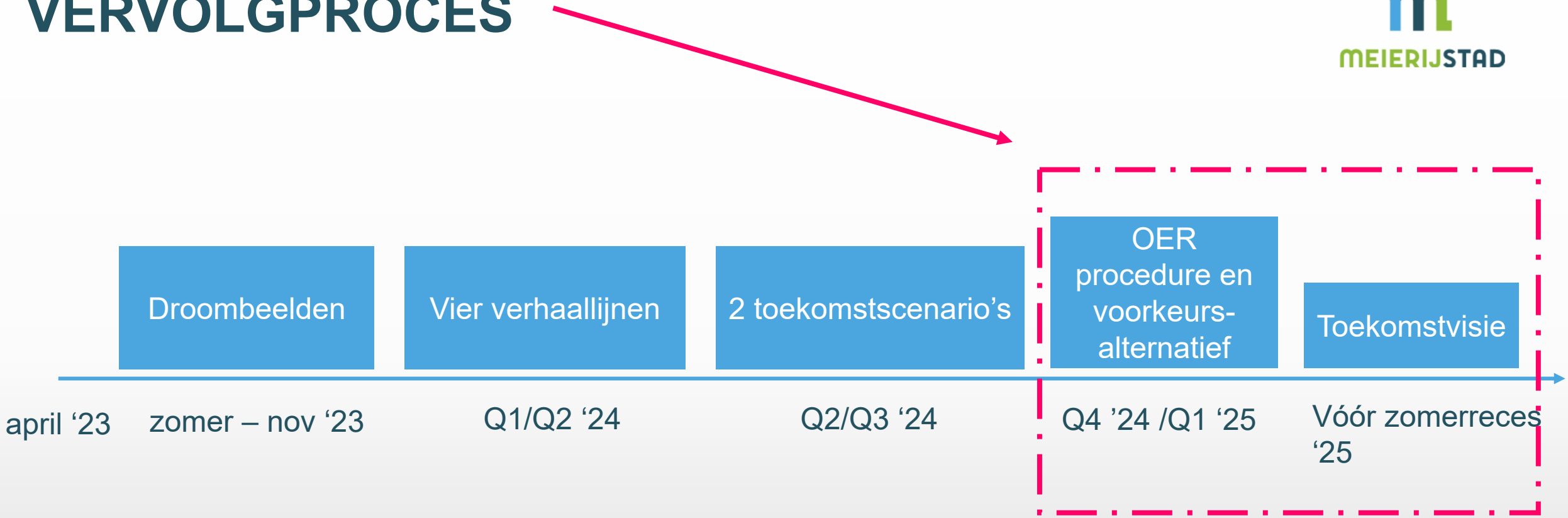
- Door middel van verbindende participatie en een benaderbaar bestuur heeft het gemeentebestuur door een effectieve samenwerking met haar partners zoals maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners gezorgd voor een relatie van wederzijds vertrouwen.

ZIJN ER TOT NU TOE VRAGEN?

Toekomstvisie Meierijstad

Het vervolgproces

VERVOLGPROCES

- Wij zijn op dit moment alle input uit de stakeholdergesprekken en de vorige fases aan het verwerken in 1 voorkeursalternatief
- Daarna werken we toe naar de concept toekomstvisie
- Deze concept toekomstvisie wordt samen met de OER ter inzage gelegd en hierop kunnen zienswijzen worden ingediend
- Daarna stelt de gemeenteraad de definitieve toekomstvisie vast

BEDANKT VOOR JULLIE AANWEZIGHEID